

खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता योजना प्रतिवेदन बर्द्धौर गाविस

पर्वत
जिल्ला

तयार गर्ने

गाउँ विकास समितिको कार्यालय, बर्द्धौर

तयार गरिएको मिति : २०७२/०८/२४

गाउँ विकास समिति स्तरीय
खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता योजना
अद्यावधिक प्रतिवेदन

बर्चाचौर, पर्वत

२०७२

यस भित्र प्रयोग गरिएका संक्षिप्त रूपहरू	४
१. परिचय	५
१.१ पृष्ठभूमि	५
१.२ उद्देश्य	५
१.३ विधि	६
१.४ सिमितता	७
२. गाउँ विकास समितिको संक्षिप्त जानकारी	७
२.१ अवस्थिति, सिमाना तथा प्रशासनिक विभाजन	७
२.२ जनसंख्या, घरधुरी र जातजाती	९
३. खानेपानीको अवस्था	१०
३.१ गाविसको खानेपानीको तुलनात्मक अवस्था	१०
३.२ खानेपानीको विद्यमान अवस्था	११
४. स्वास्थ्य र सरसफाइको तुलनात्मक अवस्था	११
५. गाविसको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना कार्यान्वयन तथा संशोधित कार्य योजना	११
६. जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा विपद् जोखिम न्यूनिकरण	१३
अनुसूचीहरू	१३
अनुसूची-१: प्रत्येक वडाको जनसंख्याको विवरण	१३
अनुसूची-२: घरधुरी तथा जातीय समूदाय सम्बन्धी अध्यावधिक तथ्यांक	१४
अनुसूची-३: खानेपानीको तुलनात्मक अवस्था	१५
अनुसूची-४: पानीको स्रोत संबन्धी विवरण	१६
अनुसूची-५: खानेपानीको सुविधास्तर निर्धारण	१७
अनुसूची-६: आ.व. २०७०/०७१ सम्म सम्पन्न भएका योजनाहरू र प्रयोगमा रहेका श्रोतहरू एवम् उक्त योजनाहरूको हालको अवस्था	१९
अनुसूची-७: निर्माणाधिन खानेपानी योजनाहरूको विवरण	२०
अनुसूची-८: उप-स्वास्थ्य चौकी संग लिईएको तथ्यांक	२१
अनुसूची-९: गाविसमा भएका शौचालयहरूको वर्तमान अवस्था	२१
अनुसूची-१०: विद्यालय एवम् अन्य संघ संस्थाहरूमा भएको शौचालयहरूको वर्तमान अवस्था	२३
अनुसूची-११: टोलहरूको विद्यमान खानेपानी, सरसफाइ तथा	

स्वच्छताको अवस्था	२३
अनुसूची-१२: वडास्तरिय तर्जुमा गरिएका खानेपानी योजनाहरूको विवरण	२५
अनुसूची-१३: गाविस स्तरिय तर्जुमा गरिएका खानेपानी योजनाहरूको विवरण र लागत	२६
अनुसूची-१४: गाविसको प्राप्त तथ्याङ्क अनुसारका जिआइएस् नक्शाहरू	२७

यस भित्र प्रयोग गरिएका सक्षिप्त रूपहरूः

आर. भि. टि.	रिजभ्वायर टंकी
आ. व.	आर्थिक वर्ष
उ. मा. वि.	उच्च माध्यमिक विद्यालय
किमि	किलोमिटर
क्र.सं.	क्रमसंख्या
खा. पा.	खानेपानी
खा. पा. यो.	खानेपानी योजना
गाविस	गाउँ विकास समिति
जि. आई.	ग्रालभनाइजड आइरन
जि. वि. स.	जिल्ला विकास समिति
नि. मा. वि.	निम्न माध्यमिक विद्यालय
ने. रु.	नेपाली रुपैया
नं.	नम्बर
प्रा. वि.	प्राथमिक विद्यालय
मा. वि.	माध्यमिक विद्यालय
वि. सं.	विक्रम सम्बत
स. स. यो.	सरसफाइ योजना
सि. सि.	कलेक्सन च्याम्बर
VWASH	Village Water, Sanitation and Hygiene
VWASHCC	Village Water, Sanitation and Hygiene Coordination Committee

१. परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

नेपाल सरकारको सन् २०१७ सम्ममा सबैलाई खानेपानी र सरसफाइ सुबिधा पुऱ्याउने लक्ष्य हासिल गर्ने दिशामा सहयोग गर्दै स्थानीय निकायहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले नेपाल सरकार र फिनल्याण्ड सरकारका बीच पश्चिमाञ्चल तथा मध्य पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रका गरी चौध वटा जिल्लाहरूमा खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता कार्यक्रम सञ्चालनको लागि द्विपक्षिय समझौता भए वमोजिम पश्चिम नेपाल ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाइ परियोजना सन् २००८ देखि २०१३ अवधिको पहिलो चरण सफलतापूर्वक सम्पन्न गरी सन् २०१३ देखि २०१८ सम्मको अवधिको लागि दोस्रो चरण आरम्भ भएको छ ।

यस सन्दर्भमा समुदायले सहभागितात्मक रूपमा तर्जुमा गरेको योजनाले मात्र समुदायका वास्तविक आवश्यकताको पहिचान गर्न सक्दछ र खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छताको क्षेत्रमा गरिने बाह्य सहयोग वास्तविक आवश्यकता भएको वर्गमा पर्दछ जसले स्थानीय सरकारको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्ने क्षमतालाई विकास गरी सन् २०१७ को नेपाल सरकारको लक्ष पुरा गर्न सहयोग गर्दछ भन्ने मान्यतालाई अंगीकार गरी परियोजनाको पहिलो चरणमा विभिन्न ५२ वटा गाविसको गाउँस्तरीय खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना र एउटा नगरपालिकाका वडाहरूको वडास्तरीय योजना तर्जुमामा सहयोग गरिएको थियो ।

यस परिप्रेक्ष्यमा खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजनामा तर्जुमा भएका क्रियाकलापहरू कार्यान्वयन गर्नको लागि परियोजनाले पहिलो चरणमा पर्याप्त आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गरायो जसको फलस्वरूपः खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छताको क्षेत्रमा उक्त गाविसहरूमा आमूल परिवर्तन भएको छ ।

परियोजनाको दोस्रो चरणको परियोजना दस्तावेजले वास्तविक रूपमा सेवाविहीन, जसले हालसम्म खानेपानी कार्यक्रमको लागि कुनै पनि बाह्य सहयोग प्राप्त गरेका छैनन् त्यस्ता क्षेत्रमा मात्र परियोजनाको सहयोग केन्द्रीत गर्ने निर्देश गरे वमोजिम परियोजनाको सहयोग विस्तारको लागि थप दुर्गम तथा सेवाविहीन गाविसहरू छनौट गरी सोहि वमोजिमको योजना तर्जुमा गरी सहयोग गर्ने भन्ने उल्लेख भएको छ । यसका साथै परियोजनाको पहिलो चरण सम्पन्न भएका गाविसहरूबाट क्रमशः परियोजनाको सहयोगको बहिर्गमन गर्दै जानको लागि समेत उक्त गाविसहरूको हालको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छताको वस्तुस्थिति अद्यावधिक गर्नु आवश्यक देखिएको साथै परियोजनाको बहिर्गमन पश्चात समेत गाविसले सेवा पुग्न बांकी रहेका क्षेत्रमा अतिरिक्त स्रोतको खोजी गरी वा आफ्नै स्रोत परिचालन गर्न समेत अद्यावधिक खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजनाको आवश्यकता पर्ने भएकोले समेत पहिलो चरणमा खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना तर्जुमा भएका सबै गाविसहरूमा खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना अद्यावधिक गर्नु वाञ्छनीय देखिएकोले खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना अद्यावधिक कार्यमा सहजीकरण गर्ने जिल्ला विकास समिति, जिल्ला प्राविधिक कार्यालय जस अन्तर्गतको जिल्ला खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता इकाइ र गाउँ विकास समिति समेतलाई उक्त कार्यको लागि सहयोगी दस्तावेजको रूपमा तयार गरिएको गाउँ विकास समिति स्तरीय खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना अद्यावधिक गर्ने निर्देशिका(VWASH Plan Updating Guidelines) वमोजिम यो प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

१.२ उद्देश्य

गाउँस्तरीय खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना अद्यावधिक कार्यको समग्र उद्देश्य गाउँ विकास समितिलाई स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली, २०५६ को दफा (६५) ले प्रत्येक स्थानीय निकायलाई आफ्नो सिमाक्षेत्र भित्र सञ्चालन हुने विकास निर्माण कार्य जनमुखी, सहभागितात्मक, प्रभावकारी, सुव्यबस्थित र दीगो प्रतिफल दिने गरी सञ्चालन गर्न आवधिक गाउँ विकास योजना तयार गरी सोहि योजना अन्तरगतका आयोजनाहरूलाई प्राथमिकताको

आधारमा सञ्चालन गर्न निर्देशित गरे वमोजिम अद्यावधिक गाविस खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना तयार गरिएको छ ।

यसका अतिरिक्त यस कार्यका खास उद्देश्यहरु निम्न वमोजिम रहेका छन्:

- गाउँ विकास समितिको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छताको वर्तमान अवस्थाको विश्लेषण गरी सबैका लागि खानेपानी र सरसफाइ सुबिधा उपलब्ध गराउन अब आवश्यक पर्ने स्रोतको पहिचान गर्नु,
- गाविस क्षेत्रभित्र सेवाविहीन, सेवा प्राप्त र सुविधा स्तरोन्तरी गर्नुपर्ने समुदायको पहिचान गरी प्राथमिकिकरण गर्ने र सोहि वमोजिम स्रोतको विनियोजन गर्ने,
- गाविसको पूर्ण सरसफाइको रणनीतिक योजना तर्जुमा गर्ने र सोहि वमोजिम कार्यक्रमहरु तय गर्ने,
- जलवायु परिवर्तनबाट खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता क्षेत्रमा पर्ने गएका तथा भविष्यमा पर्ने सक्ने असरहरूको वारेमा अध्ययन गरी विपद् जोखिम न्यूनीकरण र जलवायु परिवर्तन अनुकूलनका क्रियाकलापहरु पहिचान तथा तर्जुमा गर्नु,
- पश्चिम नेपाल ग्रामीण खानेपानी तथा सरसफाइ परियोजनाको दोस्रो चरणको अवधारणा वमोजिम उक्त गाविसमा परियोजनाको सहयोगको स्तर निर्धारण गरी सोहि वमोजिम कार्ययोजना तयार गर्ने कार्यमा सहयोग गर्नु रहेको छ ।

१.३ विधि

गाउँस्तरीय खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना अद्यावधिक कार्यको लागि निम्न वमोजिमको क्रियाकलाप गरिएको थियो ।

क्र.सं.	क्रियाकलापको नाम	समयाबधी	कैफियत
१	सहजकर्ताको तालिम तथा विद्यमान खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजनाको डेस्क अध्ययन कार्य	७ दिन	जिल्लास्तरमा
२	गाविसस्तरीय अद्यावधिक कार्यशाला	१ दिन	गाविसस्तरमा
३	बडास्तरीय कार्यको लागि तयारी	३ दिन	गाविसस्तरमा
४	बडास्तरीय तथ्यांक अद्यावधिक कार्यशाला	९ दिन	बडास्तरमा
५	तथ्यांकको प्रारम्भिक विष्लेशण तथा योजना तर्जुमा पूर्व तयारी	८ दिन	गाविसस्तरमा
६	गाविसस्तरीय योजना तर्जुमा कार्यशाला	२ दिन	गाविसस्तरमा

उपरोक्त क्रियाकलापहरुमध्ये सहजकर्ताको तालिम व्यवस्थापन र प्रतिवेदन लेखन कार्यको संयोजन जिल्ला विकास समितिले गरेको छ भने बांकी क्रियाकलापहरु सहजकर्ताको सहयोगमा गाउँ विकास समिति/VWASHCC र बडा नागरिक मञ्चले आयोजना गरेका थिए ।

समग्र अद्यावधिक कार्यको अगुवाई गाविसले गरेको थियो जसको लागि गाविसलाई आवश्यक सहयोग गर्न जिल्ला विकास समितिले एकजना सामाजिक र एकजना प्राविधिक कर्मचारी उपलब्ध गराएको थियो ।

१.४ सिमितता

यस खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता योजना, जिल्लाको यस क्षेत्रको विकासको निम्नि पूर्णरूपमा सहयोगी रहेपनि यसका आफ्ना केही सीमितताहरु रहनेछन्:

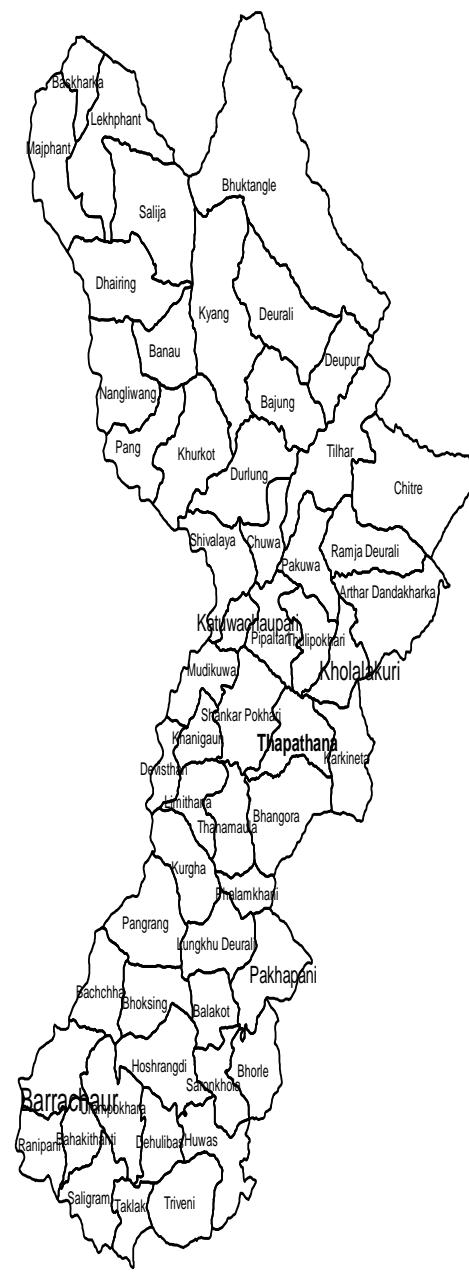
- अपर्भट आउनसक्ने तत्कालिन आवश्यकताहरुको प्राथमिकिकरण
- पर्याप्त बजेट विनियोजनमा न्यूनता
- प्राथमिक तहको तथ्याङ्कको सहज उपलब्धता
- राजनैतिक स्थिरता एवं स्थानीय सरकार तथा सुशासन
- पर्याप्त प्राविधिक तथा प्रशासनिक कर्मचारीको खटनपटन
- दातृ राष्ट्र तथा संघ, संस्थाहरुको सहयोगको सुनिश्चितता एवं निरन्तरता
- राजनीतिज्ञ तथा योजनाकारहरुको दूरदृष्टि

२. गाउँ विकास समितिको संक्षिप्त जानकारी

२.१ अवस्थिति, सिमाना तथा प्रशासनिक विभाजन

पर्वत जिल्लाको सदरमुकाम कुश्मा बजार देखि दक्षिण पश्चिम भेगमा यस वर्ताचौर गाउँ विकास समिति रहेको छ । यस गा.वि.स. विश्व मान चित्रमा $27^{\circ}03'06''$ देखि $27^{\circ}04'57''$ उत्तरी अक्षांश र $83^{\circ}33'46''$ देखि $83^{\circ}36'47''$ पूर्वि देशान्तर सम्म फैलिएको छ । यसको पूर्वमा उरामपोखरा गाविस, पश्चिममा कालीगण्डकी नदी/गुल्मी जिल्लाका खडगकोट र पुर्तीघाट गाविसहरु, उत्तरमा वाच्छा गाविस र वागलुङ जिल्लाको सिसाखानी गाविस र दक्षिणमा रानीपानी र वहाकीठांटी गाविसहरु पर्दछन् । राजनैतिक विभाजनका हिसाबले यो गाउँ विकास समिति जिल्लाको निर्वाचन क्षेत्र नं. २ र इलाका नं. ११ अन्तरगत रहेको छ । ३० वटा बस्तिहरुमा विभाजित यस गाउँ विकास समितिको प्रशासनिक कार्य वडा नं. ४ मा रहेको गाउँ विकास समितिको आफ्नै कार्यालयबाट हुँदै आएको छ ।

पर्वत जिल्ला

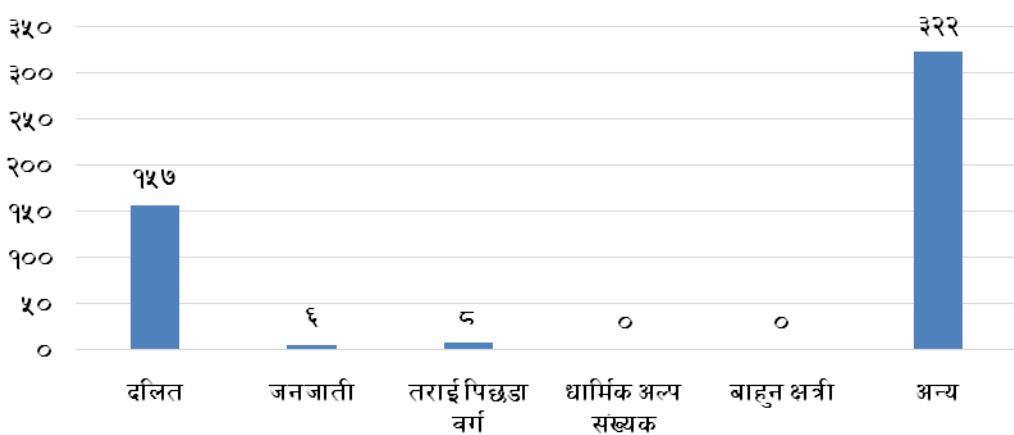

२.२ जनसंख्या, घरधुरी र जातजाती

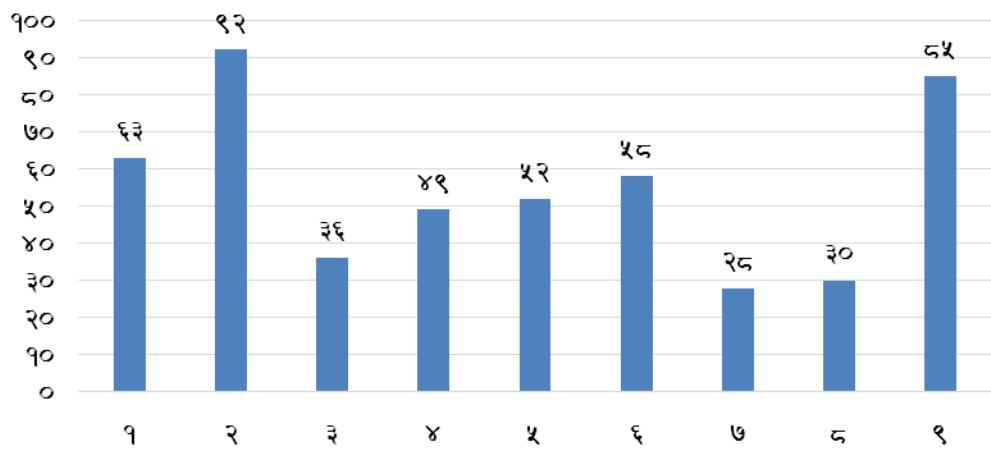
यस गा.वि.स.मा जातजातीको वसोवासको अवस्थालाई हेर्दा विविधता रहेको पाइन्छ । वडा भेला, घरधुरी सर्वेक्षण अध्ययनबाट आएको तथ्याङ्क अनुसार हाल यस गाविसमा कुल ४९३ घरधुरी रहेका छन् । यस गाविसको कूल जनसंख्या (प्रक्षेपित) २,३०९ मध्ये महिलाको जनसंख्या १,३०१ अर्थात् ५६.३३% र पुरुषको १,००८ अर्थात् ४३.६७% रहेको छ । अन्य जातजातीको वाहुल्यता रहेको यस गाविसमा अन्य जातजातीको ३२२ (६५.३१%), दलितको १५७ (३१.८५%), तराई पिछडा वर्गको ८ (१.६२%) र जनजातीको ६ (१.२२%) घरधुरी रहेको छ । विस्तृत विवरण अनुसूची- १ र २ मा दिइएको छ ।

वडा नं	टोल/वस्ती हरूको संख्या	घरधुरी						
		दलित	जनजाती	तराई पिछडा वर्ग	धार्मिक अल्प संख्यक	बाहुन क्षत्री	अन्य	जम्मा
१	४	१	१	०	०	०	६१	६३
२	४	६१	४	८	०	०	१९	९२
३	२	१	०	०	०	०	३५	३६
४	३	१४	०	०	०	०	३५	४९
५	४	१	०	०	०	०	५१	५२
६	५	२४	०	०	०	०	३४	५८
७	३	१३	१	०	०	०	१४	२८
८	२	५	०	०	०	०	२५	३०
९	३	३७	०	०	०	०	४८	८५
जम्मा	३०	१५७	६	८	०	०	३२२	४९३

गाविसको जातजाती सम्बन्धी विवरण

वटा अनुसारको घरधूरीको विवरण

यस गाविसमा एउटा मा.वि., एउटा नि.मा.वि, २ वटा प्राथमिक विद्यालयहरू र एउटा बोर्डिङ स्कूल रहेका छन् भने २ वटा सेवामूलक कार्यालयहरू उप स्वास्थ्य चौकी र गाविसको कार्यालय रहेका छन्।

यस गा.वि.स.मा खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता कार्यक्रम शुरू हुँदाको समयमा दक्ष जनशक्तिको अवस्था हेर्दा प्लम्वर १० जना, सामाजिक परिचालक ४ जना, मेसिनरी सम्बन्धी ज्ञान भएका ९ जना, ओभरसियर/सि.टि ३ जना, सिमण्टको काम गर्ने मिस्त्री १७ जना, महिला स्वयंसेविका ९ जना, अन्य स्वास्थ्य जनशक्ति ४ जना र शिक्षक/शिक्षिका ३८ जना गरी कूल ९४ जना पूर्व प्रतिवेदनले देखाउंदछ ।

३. खानेपानीको अवस्था

३.१ गाविसको खानेपानीको तुलनात्मक अवस्था

यस गाविसका जम्मा ४९३ घरधुरी मध्ये खानेपानी सेवा प्राप्त घरधुरी ३९४ अर्थात ७९.९२% र सेवावाट बज्चित घरधुरी ९९ अर्थात २०.०८% त्यस्तै सेवा प्राप्त घरधुरी मध्ये १६५ घरधुरीको खानेपानी सेवा स्तरोन्नति गर्नु पर्ने देखिन्छ । जस मध्ये पाईप धाराबाट पानी खाने ७७.४८%, सुधारिएको कुवाबाट पानी खाने ३.०४%, नसुधारिएको कुवाबाट पानी खाने १४.२०%, मूल पंधेराबाट पानीखाने ५.०८% र खोला खोल्सीबाट पानी खाने ०.२०% घरधुरी रहेको छ । यसको विवरण अनुसूची-३ मा दिइएको छ ।

पानीको स्रोत सम्बन्धी विवरण : यस गाविसमा ३२ वटा खानेपानीका स्रोतहरूको पहिचान गरिएको छ । यसको विवरण अनुसूची-४ मा दिइएको छ ।

३.२ खानेपानीको विद्यमान अवस्था

सुबिधास्तर वर्गिकरण गर्दा ३० वटा टोल मध्ये ६ वटा (२०.००%) पानी थाप्ने स्थानको अवस्था राम्रो, १७ वटा (५६.६७%) को अवस्था औसत र ७ वटा (२३.३३%) को अवस्था नराम्रो रहेको तथ्यांकले देखाउँछ भने धेरै नराम्रो रहेको कुनै पनि देखिदैन। विस्तृत विवरण अनुसूची-५ मा देखाईएको छ।

आ.व. २०७०/०७१ सम्म सम्पन्न भएका ९ योजनाहरू र प्रयोगमा रहेका श्रोतहरू एवम् उक्त योजनाहरूको हालको अवस्था अनुसूची-६ को तालिकामा देखाईएको छ। जस मध्ये ८ वटा योजनाको भौतिक अवस्था सन्तोषजनक र बाँकी एउटा योजनाको अवस्था नराम्रो देखिन्छ। विभिन्न समयमा सम्पन्न भएका सबै योजनाहरू ग्राभिटी प्रणालीका रहेका छन्। लिसे दुंगे गैरा खा.पा. योजना विवादित छ। ५ वटामा खानेपानी सुरक्षा योजना (WSP) लागु गर्नु पर्ने, ३ वटामा पानीको गुणस्तर (ईण्टेक तथा मूल क्षेत्रमा) सुधार गर्नु पर्ने र ३ वटामा पाईप लाईन लगायत अन्य संरचनाहरू मर्मत गर्नु पर्ने देखिन्छ। हाल यस गाविसमा कुनै पनि खा.पा.यो. निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको देखिदैन।

४. स्वास्थ्य र सरसफाईको तुलनात्मक अवस्था

गाउँ स्तरिय खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता योजना अध्यावधिक गर्ने सिलसिलामा स्थानीय स्वास्थ्य चौकी संग लिईएको तथ्यांक अनुसार ५ वर्ष भन्दा मुनीका बच्चाहरूको पोषणको अवस्था सामान्य रहेको देखिन्छ। भाडापखाला सम्बन्धी उपचार गरिएका ५ वर्ष मुनिका बच्चाहरूको कूल संख्या २५ मध्ये ३ जनाको उप स्वास्थ्यचौकी बाट र २२ जनाको ग्रा. स्वा.का. बाट उपचार गरिएको देखिन्छ। कुपोषण नदेखिएको, भिटामिन ए एवम् खनिज तत्वको कमी ६ जना महिला र ३ जना पुरुषमा पाईएको छ। विस्तृत विवरण अनुसूची-७ मा देखाईएको छ।

यस गाविसका टोलहरूको विद्यमान सरसफाई तथा स्वच्छताको तथ्यांक हेर्दा कूल ४९३ घरधुरी मध्ये ४२४(८६.००%) घरधुरीमा पक्की चर्पी, ४१(८.३२%) घरधुरीमा कच्ची चर्पी रहेको देखिन्छ भने २८(५.६८%) घरधुरीमा चर्पी छैन। ५ वटा सरकारी (सामुदायिक) विद्यालयहरू, एउटा बोर्डिङ. स्कूल र एउटा उपस्वास्थ्य चौकी रहेको यस गाविसमा सबैमा शौचालयको सुविधा रहेको देखिन्छ। ३ वटा शौचालयहरू लैडिंगक मैत्री रहेका छन्। शौचालयको लागि पानीको सुविधा एउटामा नभएको, ३ वटामा भएको र २ वटामा बाहिरबाट बाल्टीमा बोकेर ल्यउनु पर्ने देखिन्छ। विस्तृत विवरण अनुसूची-८ मा देखाईएको छ।

सरसफाई तथा स्वच्छताको अवस्था: गाविसको जम्मा ४९३ घरधुरी मध्ये ४५९ घरधुरीले चर्पीको प्रयोग गर्ने, ४५८ घरधुरीले महत्वपूर्ण अवस्थामा साबुन पानीले हात धुने, ४८१ घरधुरीले ब्यक्तिगत सरसफाई कायम गर्ने, ४४३ घरधुरीले घरायसी तहमा पिउनेपानी शुद्धिकरण गरी पिउने, ३२३ घरधुरीले घर भित्र बाहिरका ठोस फोहर मैला खाडलमा फाल्ने, ३४१ घरधुरीले खेर गएको पानीको उचित ब्यवस्थापन गर्ने, ३५० घरधुरीले भांडा सुकाउने चांग र २७६ घरधुरीले धुंवा रहित चुल्हो (गोबर ग्यास, अन्य) प्रयोग गर्ने गरेको तथ्यांकले देखाउँछ। विस्तृत विवरण अनुसूची-९ मा देखाईएको छ।

५. गाविसको खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता योजना कार्यान्वयन तथा संशोधित कार्य योजना

वडास्तरमा तर्जुमा गरी प्राथमिकता क्रम तोकिएका योजनाहरू १० सबै ग्राभिटि रहेका छन् जस मध्ये एउटा ग्राभिटी नयां, एउटा ग्राभिटि पुनः निर्माण, एउटा ग्राभिटि मर्मत र ६ वटा न खुलेको रहेका छन्। २ वटा पि.एस.आई. मर्मत रहेका छन्। विस्तृत विवरण अनुसूची-१० मा देखाईएको छ।

गाविस स्तरमा प्रस्ताव गरिएका खानेपानी योजनाहरू निम्नानुसार रहेका छन्।

क्र.सं	योजनाको नाम प्राथमिकताको आधारमा	योजनाको प्रकार	वडा नं	नयाँ/मर्मत/पुन निर्माण	श्रोतको नाम	टोलको नाम/घरधुरी	जम्मा घरधुरी
१	घर्तीटोल	ग्रामिटी	५	नयाँ		घर्तीटोल १०	१०
२	टांडपानी खा.पा.यो.	ग्रामिटी	३,४,६,८	पुन निर्माण	टांडपानी	साहुथर वडा नं ८, ६, ४,३	९८
३	उपल्लो सातविसे	ग्रामिटी	५,६,८			उपल्लो सातविसे १४	१४
४	गैरे, असिमुरे, कात्तिके खा.पा.यो.	ग्रामिटी	७			गैरे, असिमुरे, कात्तिके टोल	१६
५	फांट पाताल	ग्रामिटी	१			खहरे सिम्ले	११
६	कांडे रुख गैरा	ग्रामिटी	९			उपल्लो नौनाडी	२९
७	जिम्बाल पंधेरो	पि.एस.आई	८,६	मर्मत	जिम्बाल पंधेरो	सिरान थुम्का, साहुथर	२६
८	राजकोट पंधेरा	पि.एस.आई	९	मर्मत	राजकोट पंधेरा	रासकोट	२२
९	लिसेगैरा खा.पा.	ग्रामिटी	८,९	मर्मत		पूर्णगाउँ, रासकोट	३२
१०	आम्बारी नि.मा.वि खा.पा.यो.	ग्रामिटी	९			तल्लो नौनाडी	३४
११	जनसेवा प्रा.वि खा.पा.यो.	ग्रामिटी	१			पाताल वस्ती	१६
१२	लक्ष्मी प्रा.वि खा.पा.यो.	ग्रामिटी	८			लक्ष्मी प्रा.वि.	१०
						जम्मा	३१८

प्रस्तावित योजनाहरूको प्रक्षेपित जनसंख्या र प्रति व्यक्ति लागतको आधारमा अनुमानित लागत तयार गर्दा यस गाविसको लागि खानेपानीको सेवा पु-याउन मात्र रु १३,०८५,००० खर्च लाग्ने देखिन्छ । खानेपानी योजनाहरूको ल.ई. को विस्तृत विवरण अनुसूची-११ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

प्रस्तावित खानेपानी योजनाहरू निर्माण गर्नको लागि सम्भावित श्रोतहरू :

- उपभोक्ता स्वयं, स्थानीय समुदाय तथा संघ संस्थाहरू
- गाविस
- जि.वि.स.
- खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय
- अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरू
- दातृ राष्ट्र तथा निकायहरू

गाविस स्तरीय अन्य प्रस्तावित क्रियाकलाप/ योजनाहरू उल्लेख गरिएका छैनन् ।

६. जलवायु परिवर्तन अनुकूलन तथा विपद् जोखिम न्यूनिकरण

यस गाविस भित्र समग्रमा जोखिम सम्बन्धी सिकाई र पहिचान निम्नानुसार पाइएको छ:

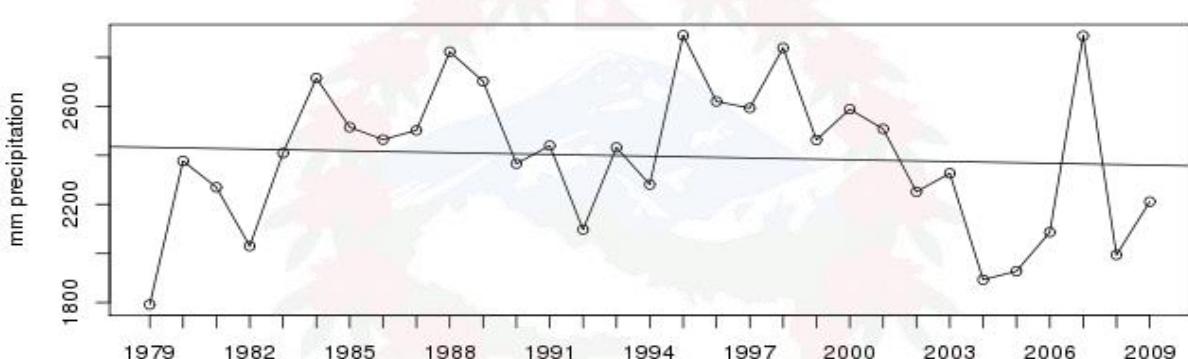
जोखिम संबन्धी विगतको अनुभव						विश्लेषण र न्यूनिकरण			
बडा नं	वर्ष	जोखिम	स्थानीय तहमा परेको असर	स्थानीयको बुझाई	संभावित जोखिम	जोखिमबाट पर्न सक्ने असर	प्रभाव पर्न सक्ने समुदाय	प्रभावको अवस्था	सम्बन्धित विपद् तथा जोखिम न्यूनिकरणका विकल्पहरू
१ देखि ९	२०५६	पहिरो	खेतबारीमाथि गिटी ढुङ्गा ले पुरेको	रोकिने अवस्थामा	पहिरो	पानीको मूल सुक्ते	सबै क्षेत्रमा	उच्च	वृक्षारोपण गर्नु पर्ने,
	२०६८	पहिरो	खानेपानीको पाईप लाईन र ४ घरधुरी जाखिममा	रोकिएको अवस्थामा	बाढी, पहिरो	खानेपानीका संरचनाहरू भत्काउने, बगाउने, पुनि आदि	सबै क्षेत्रमा	उच्च	वृक्षारोपण गर्नु पर्ने, मोटरबाटो निर्माण गर्दा ड्रेन, रिटेनिङ वाल बनाउनु पर्ने

६.१ पर्वत जिल्लाको वर्षात तथा तापक्रम

वर्षा र तापक्रमको तथ्यांक जल तथा मौषम विज्ञान विभाग अन्तर्गतका मौषम मापन केन्द्रबाट लिएको हो । यो तथ्यांक उक्त विभागको वेबसाइटको जलवायु पोर्टलमा उपलब्ध छ । पर्वत जिल्लाको हकमा कुष्मा त्रिवेणी सिरकोन र कार्कीनेटा गरि चार ठाउँमा रहेका मौषम केन्द्रको तथ्यांक उपलब्ध रहेको छ । चित्रमा प्रस्तुत वर्षातको तथ्यांक उक्त चारै ठाउँका केन्द्रका तथ्यांकहरूको वार्षिक औसत हो भने तापक्रम को तथ्यांक भने कुष्मा केन्द्रको मात्र रहेको छ ।

क) वर्षा

चित्र १ मा सन १९७९ देखि २००९ सम्मको वार्षिक औसत वर्षात देखाइएको छ । चित्रमा देखाइएजस्तै औसत वर्षात १८०० मि.लि देखिए २८०० मि.लि सम्म रहेको छ । १९८८, १९९५, १९९८ र २००७ मा वर्षाको अधिकतम परिमाण रहेको देखिन्छ भने १९७९, २००४ र २००५ मा न्यून वर्षा भएको देखिन्छ । विगत तीस वर्षको अवधिमा समग्र वर्षाको परिमाण करिब ५० मिमि ले घटेको देखिन्छ । विगतको ६ वर्षको तथ्यांकलाई हेर्दा ५ वर्षमा औसतभन्दा न्यून वर्षा भएको देखिन्छ । यदी यही अवस्था निरन्तर हुँदै गयो भने भविष्यमा पानीका श्रोतहरूमा नकारात्मक असर पर्ने देखिन्छ ।

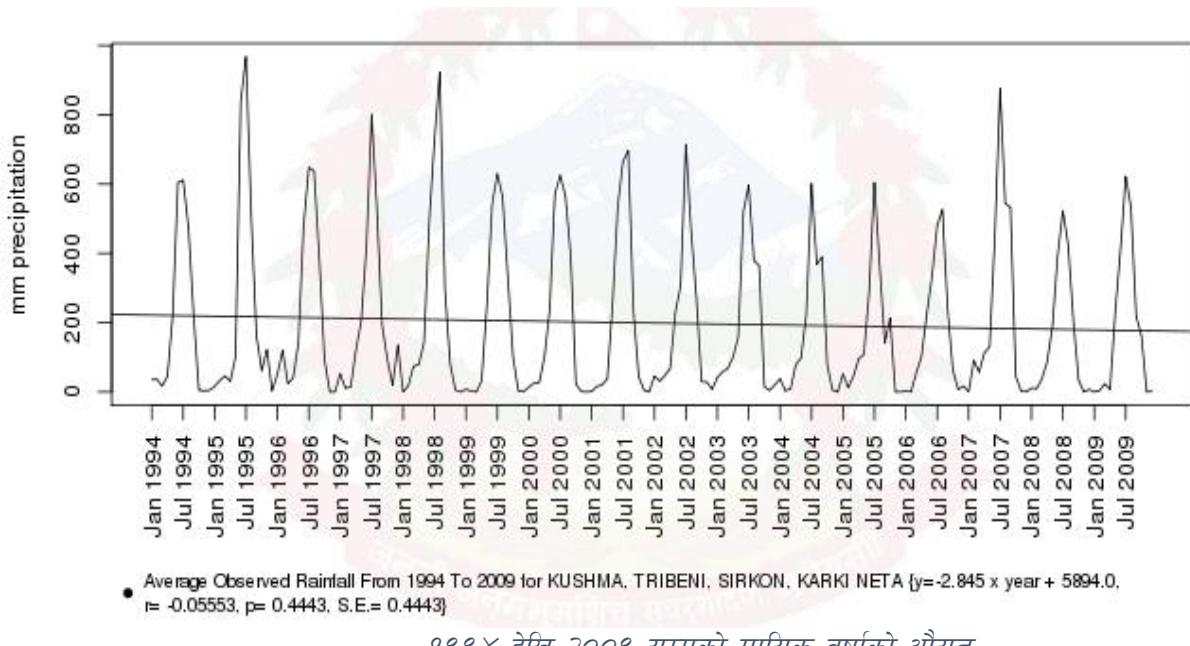

Mean Observed Rainfall From 1979 To 2009 Months January February March April May June July August September
● October November December for KUSHMA, TRIBENI, SIRKON, KARKI NETA ($y = -2.409 \times \text{year} + 7200.0$, $t = -0.07379$, $p = 0.6932$, S.E. = 0.6932)

१९७९ देखि २००९ सम्मको वार्षिक वर्षातको औसत

ख) मासिक औसत वर्षात (१९९४ देखि २००९)

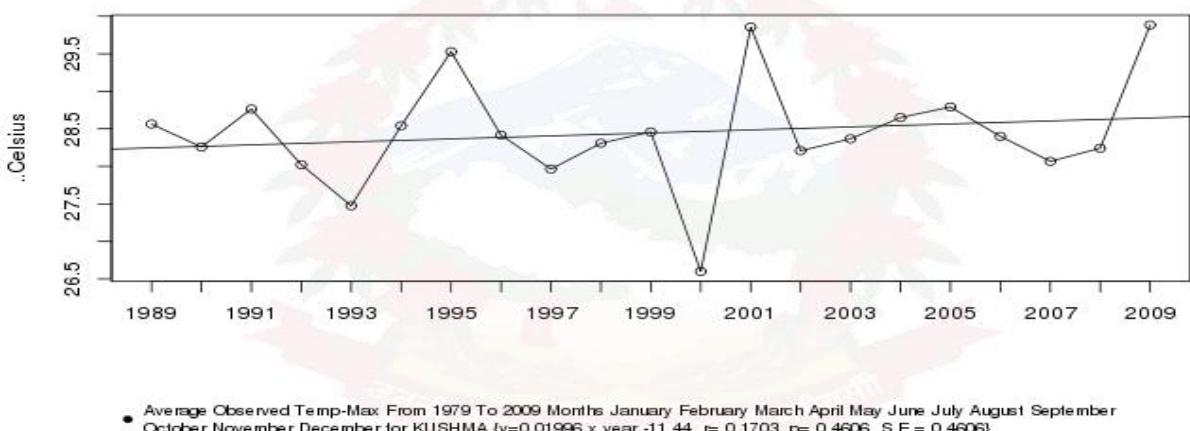
ग्राफ २ मा सन् १९९४ देखि २००९, १५ वर्षको मासिक वर्षातको फरक प्रस्तुत गरिएको छ उच्च वर्षात गर्मी यामको मनसुनको समय, बैशाख महिना देखि भाद्र महिना सम्म देखिन्छ मनसुनको बेलाको मासिक सबभन्दा बढी वर्षातको औसत ६०० - ८०० मिलिमिटर देखिन्छ। सन् १९९५, १९९८ र २००७ मा यो औसत बढेर ८०० मिलिमिटर नाघेको थियो। हिउँदको समयमा अतिनै कम वर्षा र कहिलेकाही वर्षात् नहुन पनि सक्छ, पर्वत जिल्लाको हकमा पनि हिउँदमा वर्षा ज्यादै कम वा नभएको देखिन्छ। १९९६ र १९९८ हिउँदे वर्षा अधिक भएको देखिन्छ।

१९९४ देखि २००९ सम्मको मासिक वर्षाको औसत

ख) अधिकतम तापक्रम

ग्राफ ३ मा कुश्मा केन्द्रको १९८९ देखि २००९ सम्मको अवधिको वार्षिक अधिकतम तापक्रमको औसत तथ्याङ्क प्रस्तुत गरिएको छ। तीस वर्षको अवधिमा अधिकतम तापक्रम २००० मा २६.५ डिग्री र २००९ मा ३१ डिग्री सेल्सियस रहेको देखिन्छ भने समग्र वीस वर्षको अधिकतम तापक्रमको औसत करिब ०.५ डिग्री सेल्सियसका दरले बढेको देखिन्छ। जल तथा मौसम विज्ञान विभागको वेबसाइटमा न्यूनतम तापक्रमको ग्राफ पनि उपलब्ध छ।

१९८९ देखि २००९ सम्मको अधिकतम तापक्रमको औसत

अनुसूचीहरू

अनुसूची-१: प्रत्येक वडाको जनसंख्याको विवरण

वडा नं	घरधुरी	सन् २०११ को जनगणना अनुसार			घरधुरी सर्वेक्षण अनुसार	सन् २०१५ को प्रक्षेपित		
		जम्मा	पुरुष	महिला		जम्मा	पुरुष	महिला
१	५९	२६८	१२७	१४१	६३	२७९	१३२	१४७
२	८६	३५२	१४६	२०६	९२	३६६	१५२	२१४
३	३६	१६६	६२	१०४	३६	१७३	६५	१०८
४	५०	२७३	१२४	१४९	४९	२८४	१२९	१५५
५	४९	२२६	१११	११५	५२	२३५	११६	१२०
६	५२	२२८	९८	१३०	५८	२३७	१०२	१३५
७	२७	१२७	५१	७६	२८	१३२	५३	७९
८	२९	१३०	५६	७४	३०	७४	५८	७७
९	८९	४४९	१९४	२५५	८५	२५५	२०२	२६५
जम्मा		४७७	२२९	९६९	१२५०	४९३	२३०९	१००८
	प्रतिशतमा		४३.६७	५६.३३			४३.६७	५६.३३
	औसत प्रति घरधुरी जनसंख्या			४.६५			४.६८	

जनसंख्या वृद्धि दर १ %

अनुसूची-२: घरधुरी तथा जातीय समूदाय सम्बन्धी अद्यावधिक तथ्यांक

क्र स.	टोलको नाम	दलित	आदिवासी जनजाती	धार्मिक अल्पसंख्यक	अन्य तराई पिछडा वर्ग	अन्य	जम्मा
वडा नं १							
१	खर्कटोल		१			१७	१८
२	डांडाटोल	१				१७	१८
३	पहिरे पाताल					१६	१६
४	खहरे सिम्ले					११	११
		१	१			६१	६३
वडा नं २							
१	ठौवा	८	२			१५	२५
२	सातविसे क	२५					२५
३	सातविसे ख	२०	१			४	२५
४	तल्लो सातविसे	८	१		८		१७
	जम्मा	६१	४		८	१९	९२
वडा नं ३							
१	सिर्जना					१८	१८
२	विकास	१				१७	१८
	जम्मा	१	०			३५	३६

बडा नं ४								
१	कुवाबारी	१२					५	१७
२	मिलन						१५	१५
३	शिवालय	२					१५	१७
जम्मा		१४	०			३५		४९
बडा नं ५								
१	घर्तीटोल	१					९	१०
२	भास्तुड, टोल						१२	१२
३	तल्लार टोल						२०	२०
४	रिठावोट टोल						१०	१०
जम्मा		१	०			५१		५२
बडा नं ६								
१	सोताटोल						६	६
२	डांडाटोल						६	६
३	कर्मीथर	१८						१८
४	वासकोट	४					१२	१६
५	कोलडांडा	२					१०	१२
जम्मा		२४	०			३४		५८
बडा नं ७								
१	गैरीटोल	६					४	१०
२	कार्तीके	७					५	१२
३	असिमुरे		१				५	६
जम्मा		१३	१			१४		२८
बडा नं ८								
१	पूर्णगाउँ	४					६	१०
२	साहुधर	१					१९	२०
जम्मा		५	०			२५		३०
बडा नं ९								
१	राजकोट	२२						२२
२	उपल्लो नौनादी	४					२५	२९
३	तल्लो नौनादी	११					२३	३४
जम्मा		३७	०			४८		८५
कूल जम्मा		१५७	६	०	८	३२२		४९३
प्रतिशत		३१.८५	१.२२	०.००	१.६२	६५.३१		१००.००
टोलको संख्या ३०		३०						

अनुसूची-३: खानेपानीको तुलनात्मक अवस्था

क्र स.	टोलको नाम	खानेपानी सुविधा प्राप्त	सुविधा स्तरोन्ति गर्नु पर्ने	सुविधा नपुणेका	जम्मा घर संख्या	पाइप, धारा	सुधारिएको कुवा	नसुधारि एको कुवा	मूल, पैद्धरा	खोला, खोल्सी	वर्षातको पानी	जम्मा
बडा नं १												
१	खर्कटोल	१८	२		१८	१८						१८
२	डांडाटोल	१८			१८	१८						१८
३	पहिरे पाताल	१६	३		१६	१६						१६

४	खहरे सिम्ले	१०	१०	१	११	१०			१		११
	जम्मा	६२	१५	१	६३	६२	०	०	१	०	६३
बड़ा नं २											
१	ठावा	२५	७		२५	२५					२५
२	सातविसे क	१३		१२	२५	८	५	१२			२५
३	सातविसे ख	४		२१	२५	४		२१			२५
४	तल्लो सातविसे	१७			१७	१७					१७
	जम्मा	५९	७	३३	९२	५४	५	३३	०	०	९२
बड़ा नं ३											
१	सिर्जना	१८	१८		१८	१८					१८
२	विकास	१८	१८		१८	१८					१८
	जम्मा	३६	३६	०	३६	३६	०	०	०	०	३६
बड़ा नं ४											
१	कुवाबारी	५		१२	१७	५		१२			१७
२	मिलन	१५	३		१५	१५		०			१५
३	शिवालय	१७	७		१७	१७		०			१७
	जम्मा	३७	१०	१२	४९	३७	०	१२	०		४९
बड़ा नं ५											
१	घर्तीटोल	९	८	१	१०	१	८		१		१०
२	भास्तुड. टोल	१२			१२	१२					१२
३	तल्लार टोल	२०			२०	२०					२०
४	रिठावोट टोल			१०	१०				१०		१०
	जम्मा	४१	८	११	५२	३३	८	०	११	०	५२
बड़ा नं ६											
१	सोताटोल	६			६	६					६
२	डांडाटोल	३	८	३	६	३		३			६
३	कर्मीथर	१४	१८	४	१८	१४		४			१८
४	वासकोट	१६	१६		१६	१६					१६
५	कोलडांडा	१२	१२		१२	१२					१२
	जम्मा	५१	५२	७	५८	५१	०	७	०		५८
बड़ा नं ७											
१	गैरीटोल	७	३	३	१०	१०					१०
२	कार्तीके	१२	१२		१२	१२					१२
३	असिमुरे	६	६		६	६					६
	जम्मा	२५	२१	३	२८	२८	०	०			२८
बड़ा नं ८											
१	पूर्णगाउँ	१		९	१०	१			९		१०
२	साहुथर	१४	१४	६	२०	१४		१	५		२०
	जम्मा	१५	१४	१५	३०	१५	०	१	१४	०	३०
बड़ा नं ९											

१	राजकोट	१७	२	५	२२	१५	२	५				२२
२	उपल्लो नौनादी	२०		९	२९	२०		९				२९
३	तल्लो नौनादी	३१		३	३४	३१		३				३४
	जम्मा	६८	२	१७	८५	६६	२	१७				८५
	कूल जम्मा	३९४	१६५	९९	४९३	३८२	१५	७०	२५	१	०	४९३
	प्रतिशत	७९.९२	३३.४७	२०.०८	१००	७७.४	३.०४	१४.२०	५.०७	०.२०	०.००	१००
	टोलको संख्या	३०										

अनुसूची-४: पानीको स्रोत सम्बन्धी विवरण

क्र.सं	स्रोतको नाम	स्रोतको कोड	स्रोतको प्रकार	स्रोत रहेको स्थान		मापन गरेको बहाब लि.प्र.से	मापन गरेको मिति	हाल प्रयोग मा छ/छैन,	विवाद छ/छैन
				गाविस	बडा नं				
१	रातपाते मूल	44001301901	मूल	वर्राचौर	१			छ	छ
२	बाङ्गे मूल	44001301902	मूल	वर्राचौर	१			छ, छैन	
३	पाताल मूल १	44001301903	मूल	वर्राचौर	१			छ	छैन
४	पाताल मूल २	44001301904	मूल	वर्राचौर	१			छैन	छैन
५	पहरे पानी मूल	44001301905	मूल	वर्राचौर	१			छ	छैन
६	सिस्ने मूल	44001302901	मूल	वर्राचौर	२			छैन	छैन
७	कांडेको कुवा	44001304901	कुवा	वर्राचौर	४			छ	छैन
८	समीको कुवा	44001304902	कुवा	वर्राचौर	४			छ	छैन
९	उपल्लो कुवा	44001304903	कुवा	वर्राचौर	४			छ	छैन
१०	खरीबोट	44001305901	मूल	वर्राचौर	५			छ	छैन
११	मुखिया कुवा	44001305902	मूल	वर्राचौर	५			छ	छैन
१२	रिठावोट	44001305903	मूल	वर्राचौर	५			छ	छैन
१३	डिही पंधेरो	44001305904	मूल	वर्राचौर	५			छ	छैन
१४	कटुस सोता	44001306901	मूल	वर्राचौर	६			छ	छैन
१५	तिलाहार	44001306902	मूल	वर्राचौर	६			छ	छैन
१६	टांडपानी	44001306903	कुवा	वर्राचौर	६			छ	छैन
१७	खोल्टे पानी	44001306904	कुवा	वर्राचौर	६			छ	छैन
१८	तारूँगैरे पंधेरो	44001306905	मूल	वर्राचौर	६			छ	छैन
१९	सिस्नाधारी	44001306906	मूल	वर्राचौर	६			छ	छैन
२०	आडारको मूल	44001307901	मूल	वर्राचौर	७			छ	छैन
२१	भूतेखोला मूल	44001307902	मूल	वर्राचौर	७			छ	छैन
२२	चितपानी मूल	44001308901	मूल	वर्राचौर	८			छ	छैन
२३	पहरे पानी मूल	44001308902	मूल	वर्राचौर	८			छ	छैन
२४	साहुथर पंधेरो	44001308903	मूल	वर्राचौर	८			छ	छैन
२५	जिम्बाल पंधेरो	44001308904	मूल	वर्राचौर	८			छ	छैन
२६	सिरान थुम्का	44001308905	कुवा	वर्राचौर	८			छ	छैन

२७	टांडपानी	44001308906	मूल	वर्राचौर	८			छ,	छैन
२८	लिसेनी	44001308907	मूल	वर्राचौर	८			छ,	छैन
२९	लिसेगैरा	44001308908	मूल	वर्राचौर	८			छ,	छैन
३०	लिसेगैरा	44001309901	मूल	वर्राचौर	९			छ,	छैन
३१	मुडुला गैरा	44001309902	मूल	वर्राचौर	९			छ,	छैन
३२	काढे रुख	44001309903	मूल	वर्राचौर	९			छ,	छैन

अनुसूची-५ : खानेपानीको सुविधास्तर निर्धारण

क्र स.	टोलको नाम	सुविधास्तर निर्धारण						
		पानी थान्ने स्थान	जम्मा घर संख्या	हालको अवस्था				
				गुणस्तर	परिमाण	समय	विश्वसनियता	सुविधास्तर
बडा नं १								
१	खर्कटोल	धारा	१८	१	१	१	१	१
२	डांडाटोल	धारा	१८	१	२	१	२	२
३	पहिरे पाताल	धारा	१६	१	२	१	२	२
४	खहरे सिम्ले	धारा	११	२	१	२	१	२
		जम्मा	६३					
बडा नं २								
१	ठौवा	धारा	२५	१	१	१	१	१
२	सातविसे क	धारा,कुवा	२५	२	२	२	१	२
३	सातविसे ख	धारा,कुवा	२५	२	३	१	२	३
४	तल्लो सातविसे	धारा	१७	१	१	१	१	१
		जम्मा	९२					
बडा नं ३								
१	सिर्जना	धारा	१८	२	२	२	२	२
२	विकास	धारा	१८	२	२	२	२	२
		जम्मा	३६					
बडा नं ४								
१	कुवाबारी	धारा,कुवा	१७	३	२	१	२	३
२	मिलन	धारा	१५	१	२	१	१	२
३	शिवालय	धारा	१७	१	२	१	१	२
		जम्मा	४९					
बडा नं ५								
१	घर्टीटोल	कुवा	१०	३	३	२	२	३
२	भास्तुड. टोल	धारा	१२	१	१	१	१	१
३	तल्लार टोल	धारा	२०	१	२	१	१	२
४	रिठावोट टोल	धारा	१०	१	१	१	१	१
		जम्मा	५२					
बडा नं ६								

१	सोताटोल	धारा	६	१	१	१	१	१	१	१	१
२	डांडाटोल	धारा	६	१	२	१	१	१	१	१	२
३	कर्मीथर	धारा, कुवा	१८	१	२	१	१	१	१	१	२
४	वासकोट	धारा	१६	१	२	१	१	१	१	१	२
५	कोलडांडा	कुवा	१२	१	२	१	३	३	३	३	३
	जम्मा		५८								
बडा नं ७											
१	गैरिटोल	धारा	१०	१	२	१	२	१	२	१	२
२	कर्तिके	धारा	१२	२	२	१	१	१	१	१	२
३	असिमुरे	पाईप	६	३	२	१	१	१	१	१	३
	जम्मा		२८								
बडा नं ८											
१	पूर्णगाउँ	धारा	१०	१	३	२	१	१	३	१	३
२	साहथर	धारा, पंधेरो	२०	१	२	२	१	१	१	१	२
	जम्मा		३०								
बडा नं ९											
१	राजकोट	धारा	२२	१	२	२	१	१	१	१	२
२	उपल्लो नौनादी	धारा	२९	१	३	२	१	१	१	१	३
३	तल्लो नौनादी	धारा	३४	१	२	२	१	१	१	१	२
	जम्मा		८५								
	कूल जम्मा		४९३								
टोलको संख्या ३०			Category 1	21 (70.00%)	7 (23.33%)	20 (66.67%)	21 (70.00%)	6 (20.00%)			
			Category 2	6 (20.00%)	19 (63.33%)	10 (33.33%)	8 (26.67 %)	17(56.67%)			
			Category 3	3 (10.00 %)	4 (13.34%)	0	1 (3.33 %)	7 (23.33%)			
			Category 4	0	0	0	0	0			

अनुसूची-६: आ.व. २०७०/०७१ सम्म सम्पन्न भएका ९वटा खानेपानी योजनाहरू र प्रयोगमा रहेका श्रोतहरू एवम् उक्त योजनाहरूको हालको अवस्था

क्र.सं	योजनाको नाम	हाल प्रयोगमा रहेका श्रोतहरू	योजनाको प्रकार	बडा नं	जम्मा लाभान्वित घर धूरीहरू	योजनाबाट लाभान्वित टोलहरूको नाम	सहयोगी निकाय	सेवा सन्चालन भएको वर्ष	योजनाको भौतिक अवस्था	सुधार गर्नु पर्ने
१	लिसेनी	लिसेनी मूल	ग्राभिटी	१	४८	पोखरी माथि, डहर मुनी, डहरमाथि, गैराबारी, गैरापाटा, खर्क, पहिरेटोल, पाताल टोल	फण्डबोर्ड	२०६८	संतोषजनक	WSP लागु गर्नु पर्ने, ईप्टेक तथा आर. भि.टि मर्मत गर्नु पर्ने
२	वांगेमूल	वांगेमूल	ग्राभिटी	१	३	सेराटोल	फण्डबोर्ड	२०६८	संतोषजनक	WSP लागु गर्नु पर्ने
३	पाताल आम्बारी	पातालमूल	ग्राभिटी	३,४	६४	सातविसे, भलुवा कुण्ड, ठौवा, आम्बारी मा.वि.		२०६८	संतोषजनक	WSP लागु गर्नु पर्ने
४	टांडपानी	टांडपानी मूल	ग्राभिटी	३,४,६,८	७६	साहुथर, वांसकोट, डांडाटोल, जोगीबारी, गिरी टोल, पुरी टोल	फण्डबोर्ड	२०५९	संतोषजनक	WSP लागु गर्नु पर्ने, गुणस्तर सुधार (ईप्टेक तथा मूल क्षेत्रमा सुधार गर्नु पर्ने, पाईप लाईन लगायत अन्य संरचनाहरू मर्मत गर्ने)
५	पहरेपानी	पहरेपानी मूल	ग्राभिटी	२,७	२२	पैइपाटा, सातविसे, गैराथर, कात्तिके	फण्डबोर्ड	२०६७	संतोषजनक	छैन
६	खरीबोट	खरीबोट	ग्राभिटी	३,४,५	९३	भास्तुड टोल, शिवालय टोल, मिलनटोल, पुरीटोल	फण्डबोर्ड	२०६८	संतोषजनक	पाईप लाईन लगायत अन्य संरचनाहरू मर्मत गर्ने
७	तिलाहारे	तिलाहारे	ग्राभिटी	६	१७	नेटा, वसेलथर, आंपाखर्क, सिर्कोटथर	फण्डबोर्ड	२०६८	संतोषजनक	छैन
८	कटुस सोता	कटुस सोता मूल	ग्राभिटी	६,९	३१	दार्पाले, गैराधरटोल, सोताटोल, डहरमुनीटोल	फण्डबोर्ड	२०६८	संतोषजनक	छैन
९	लिसे ढुँगे गैरा	लिसे ढुँगे गैरा मूल	ग्राभिटी	८,९	२०	पूर्ण गाउँ, राजकोट	खानेपानी कार्यालय	२०५३	नराम्रो	विवाद
१०	मुडुलागैरा	मुडुलागैरा मूल	ग्राभिटी	९	३४	माभर टोल, गैराधर टोल, भौत्कटोल, वरादी टोल, दार्पाले टोल	खानेपानी कार्यालय	२०६५	संतोषजनक	WSP लागु गर्नु पर्ने, गुणस्तर सुधार (ईप्टेक तथा मूल क्षेत्रमा सुधार गर्नु पर्ने, पाईप लाईन लगायत अन्य संरचनाहरू मर्मत गर्ने)
जम्मा योजना			९		४०८					

अनुसूची-७: निर्माणाधिन खानेपानी योजनाहरूको विवरण

क्र.सं	योजनाको नाम	योजनाको कोड	योजनाको प्रकार	वडा नं	जम्मा लाभान्वित घर धूरीहरू	योजनाबाट लाभान्वित टोलहरूको संख्या	सहयोगी निकाय	शुरू भएको वर्ष	सम्पन्न हुने मिति	योजनाको लागत	लागत अनुसार संरचना विवरण
१		440029OW01	ग्रामिटी								
२		440029OW02	ग्रामिटी								

अनुसूची-८: उपस्वास्थ्य चौकीस्तरको तथ्यांक

स्थान : बर्चाचौर गाविस वडा नं ४ जोगीबारी

बालबालिकाहरूको स्वास्थ्य सम्बन्धी तथ्यांक

१ बच्चाहरूको तौल मापन (पाँच वर्ष मुनीका बच्चाहरूको पोषणको अवस्था)										
बच्चाहरू	उम्रेको आधारमा बच्चाहरूको समुह									
	० देखि ११ महिना		१२ देखि २३ महिना		२४ देखि ३५ महिना		३६ देखि ५९ महिना		जम्मा	
न्यून	सामान्य	न्यून	सामान्य	न्यून	सामान्य	न्यून	सामान्य	न्यून	सामान्य	न्यून
नयां	०	१५	०	४	०	०	०	०	०	१९
दोहोरिएका	०	३५	०	१	०	०	०	०	०	३६

२ भाडापखाला सम्बन्धी उपचार गरिएका ५ वर्ष मुनिका बच्चाहरूको संख्या

उपचार सेवा पु-याउने	भाडापखाला सम्बन्धी विरामी परेका नयां बच्चाहरूको संख्या				उपचार गरिएको संख्या	सिफारिस गरिएको संख्या	मृत्यु भएको संख्या
	जलवियोजन नभएका	सामान्य जलवियोजन भएका	धेरै जलवियोजन भएका	जम्मा			
उप स्वास्थ्य चौकीबाट	३	०	०	३	३	०	०
ग्रा.स्वा.का.कर्ता वा स्वयंसेविका हरूबाट	२२	०	०	२२	२२	०	०
मातृशिशु कार्यकर्ताहरूबाट	०	०	०	०	०	०	०

Nutritional and metabolic disorder

ICD Code	रोगको किसिम	महिला	पुरुष
E 46	कुपोषण	०	०
E50	A vitaminoses and other nutri deficiency	६	३

अनुसूची-९: शौचालयको वर्तमान अवस्था

क्र स.	टोलको नाम	पक्की चर्पी भएका	कच्ची चर्पी भएका	चर्पी न भएका	जम्मा घर संख्या	चर्पी न भएको % वडाको घरधुरीको आधारमा
वडा नं १						
१	खर्कटोल	१८			१८	
२	डांडाटोल	१६	२		१८	
३	पहिरे पाताल	१५	१		१६	
४	खहरे सिम्ले	१०		१	११	
	जम्मा	५९	३	१	६३	१.५९

बडा नं २						
१	ठैवा	२५			२५	
२	सातविसे क	१६	५	४	२५	
३	सातविसे ख	१६	४	५	२५	
४	तल्लो सातविसे	११	४	२	१७	
	जम्मा	६८	१३	११	९२	११.९६
बडा नं ३						
१	सिर्जना	१८			१८	
२	विकास	१८			१८	
	जम्मा	३६		०	३६	०.००
बडा नं ४						
१	कुवाबारी	१५	२		१७	
२	मिलन	१५			१५	
३	शिवालय	१६	१		१७	
	जम्मा	४६	३	०	४९	०.००
बडा नं ५						
१	घर्टीटोल	१०			१०	
२	भास्तुड. टोल	११	१		१२	
३	तल्लार टोल	२०			२०	
४	रिठावोट टोल	१०			१०	
	जम्मा	५१	१	०	५२	०.००
बडा नं ६						
१	सोताटोल	६			६	
२	डांडाटोल	६			६	
३	कर्मीथर	१७	१		१८	
४	वासकोट	१५	१		१६	
५	कोलडांडा	१०	१	१	१२	
	जम्मा	५४	३	१	५८	१.७२
बडा नं ७						
१	गैरीटोल	१०			१०	
२	कार्टीके	१२			१२	
३	असिमुरे	६			६	
	जम्मा	२८	०	०	२८	०.००
बडा नं ८						
१	पूर्णगाउँ	१	९		१०	
२	साहुथर	१५	४	१	२०	
	जम्मा	१६	१३	१	३०	३.३३
बडा नं ९						
१	राजकोट	८	२	१२	२२	
२	उपल्लो नौनादी	२५	२	२	२९	
३	तल्लो नौनादी	३३	१		३४	
	जम्मा	६६	५	१४	८५	१६.४७
	कूल जम्मा	४२४	४१	२८	४९३	
	प्रतिशत	८६.००	८.३२	५.६८	१००.००	

अनुसूची-१० : विद्यालय एवम् अन्य संघ संस्थाको शैक्षालयको वर्तमान अवस्था

क्र.सं	विद्यालय वा संस्थाकोनाम	शैक्षालय भएको/नभएको	प्रयोगमा रहेको/नरहेको	पानीको सुविधा भएको	लैंगिक मैत्री भएको
१	वर्णचौर उपस्वास्थ्य चौकी	भएको	रहेको	भएको	भएको
१	विहादी बोर्डिङड. स्कूल	भएको	रहेको	०	०
२	श्री आम्बारी नि.मा.वि.	भएको	रहेको	भएको	भएको
३	श्री आम्बारी मा.वि.	भएको	रहेको	बाहिरबाट बाल्टीमा बोकेर ल्याउने	भएको
४	श्री लक्ष्मी प्रा.वि	भएको	रहेको	भएको	०
५	श्री जनसेवा प्रा.वि	भएको	रहेको	बाहिरबाट बाल्टीमा बोकेर ल्याउने	०

अनुसूची-११: टोलहरुको विद्यमान सरसफाइ तथा स्वच्छताको अवस्था

क्र स.	टोलको नाम	सबै घरपरिबारले चर्पीको नियमित प्रयोग गर्ने	महत्वपूर्ण अवस्थामा साबुन पानीले हात धुने	घरायसी तहमा पिउनेपानी शुद्धिकरण गरी पिउने	ब्यक्तिगत सरसफाइ कायम गर्ने	घर भित्र बाहिरका ठोस फोहोर मैला खाडलमा फाल्ने	खेर गएको पानीको उचित व्यवस्थापन गर्ने	भाँडा सुकाउने चाँग भएको	धुंवा रहित चुल्हो भएको (गोबर र्यास,अन्य)
वडा नं १									
१	खर्कटोल	१८	१८	१८	१८	०	०	१८	१०
२	डांडाटोल	१७	१५	१५	१८	०	१	१८	११
३	पहिरे पाताल	१५	१५	१५	१६	०	१५	१५	११
४	खहरे सिम्स्ले	१०	१०	११	११	१०	१०	९	९
	जम्मा	६०	५८	५७	६३	१०	२६	६०	४१
वडा नं २									
१	ठौवा	२३	२३	२५	२५	२१	१७	१७	१४
२	सातविसे क	२१	२१	२५	२३	२२	२३	११	१०
३	सातविसे ख	१९	१९	१७	२३	१६	१९	१३	९
४	तल्लो सातविसे	१५	१५	१७	१७	१३	१४	६	७
	जम्मा	७८	७८	८४	८८	७२	७३	४७	४०
वडा नं ३									
१	सिर्जना	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१६
२	विकास	१८	१८	१८	१८	१८	१८	१८	
	जम्मा	३६	३६	३६	३६	३६	३६	३६	१६
वडा नं ४									

१	कुवाबारी	१७	१७	१७	१७	९	९	१०	१०
२	मिलन	१५	१५	१५	१५	१२	११	११	१०
३	शिवालय	१७	१७	१७	१७	१५	१३	१४	१२
	जम्मा	४९	४९	४९	४९	३६	३३	३५	३२
बड़ा नं ५									
१	घर्टीटोल	९	१०	५	१०	८	०	१०	६
२	भास्तुड. टोल	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	११
३	तल्लार टोल	२०	२०	२०	१५	२०	२०	२०	२०
४	रिठावोट टोल	१०	१०	१०	८	१०	१०	१०	१
	जम्मा	५१	५२	४७	४५	५०	४२	५२	३८
बड़ा नं ६									
१	सोताटोल	६	६	६	६	५	५	४	३
२	डांडाटोल	६	६	६	६	४	६	६	६
३	कर्मीथर	१८	१८	१८	१८	१२	१४	१४	१२
४	वासकोट	१६	१६	१६	१६	१५	१६	१४	१३
५	कोलडांडा	१२	१२	१२	१२	१०	१२	११	८
	जम्मा	५८	५८	५८	५८	४६	५३	४९	४२
बड़ा नं ७									
१	गैरीटोल	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	८
२	कार्तीके	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२	१२
३	असिमुरे	५	५	५	५	५	५	५	४
	जम्मा	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२७	२४
बड़ा नं ८									
१	पूर्णगाउ	१०	७	०	१०	०	०	०	१
२	साहुथर	२०	१७	५	२०	१०	३	७	२०
	जम्मा	३०	२४	५	३०	१०	३	७	२१
बड़ा नं ९									
१	राजकोट	१०	१६	१८	२२	०	३	०	३
२	उपल्लो नौनादी	२७	२७	२८	२९	१५	१८	१४	९
३	तल्लो नौनादी	३३	३३	३४	३४	२१	२७	२३	१०
	जम्मा	७०	७६	८०	८५	३६	४८	३७	२२
	कूल जम्मा	४५९	४५८	४४३	४८१	३२३	३४१	३५०	२७६
	प्रतिशत	९३.९०	९२.९०	८९.८६	९७.५७	६५.५२	६९.९७	७०.९९	५५.९८

अनुसूची-१२: वडास्तरिय तर्जुमा गरिएका खानेपानी योजनाहरूको विवरण

क्र.सं	योजनाको नाम प्राथमिकताको आधारमा	योजनाको प्रकार	वडा नं	नयाँ/मर्मत/पुन निर्माण	श्रोतको नाम	अनुमानित संरचनाहरूको विवरण					टोलको नाम/घरधुरी	जातीय घरधुरी				बाढी पहिरो को संभावना
						इण्टेक	आर.भि.टि	धारा	मूख्य लाइन मि	शाखा लाइन मि		जनजाती	दलित	अन्य	जम्मा	
१	घर्ताटोल	ग्रामिटी	५	नयां		१	१	२	१०००		घर्ताटोल १०	१०			१०	छैन
२	टांडपानी खा.पा.यो.	ग्रामिटी	३,४,६,८	पुन निर्माण	टांडपानी	६	४	१६	२५००		साहुथर वडा नं ८, ६, ४,३				९८	मूख्य पाइप लाइनमा
३	उपल्लो सातविसे	ग्रामिटी	५,६,८	मर्मत		३	३	३	१५०		उपल्लो सातविसे १४			१४	१४	छैन
४	गैरे, असिमुरे, कात्तिके खा.पा.यो.	ग्रामिटी	७	मर्मत							गैरे, असिमुरे, कात्तिके टोल				१६	
५	फांट पाताल	ग्रामिटी	१	मर्मत							खहरे सिम्ले			११	११	
६	कांडे रुख गैरा	ग्रामिटी	९	मर्मत							उपल्लो नौनाडी		४	२५	२९	
७	जिम्बाल पंधेरो	पि.एस.आई	८,६	मर्मत	जिम्बाल पंधेरो		१				सिरान थुम्का, साहुथर		१	२५	२६	छैन
८	राजकोट पंधेरा	पि.एस.आई	९	मर्मत	राजकोट पंधेरा		१				रासकोट		२२		२२	छैन
९	लिसेगैरा खा.पा.	ग्रामिटी	८,९	मर्मत			१				पूर्णगाउँ, रासकोट		२६	६	३२	छैन
१०	आम्बारी नि.मा.वि खा.पा. यो.	ग्रामिटी	९								तल्लो नौनाडी		११	२३	३४	छैन
११	जनसेवा प्रा.वि खा.पा. यो.	ग्रामिटी	१								पाताल वस्ती			१६	१६	छैन
१२	लक्ष्मी प्रा.वि खा.पा. यो.	ग्रामिटी	८								लक्ष्मी प्रा.वि.			१०	१०	छैन

अनुसूची-१३: गाविस स्तरिय तर्जुमा गरिएका खानेपानी योजनाहरूको विवरण र लागत

क्र.सं	योजनाको नाम प्राथमिकताको आधारमा	योजनाको प्रकार	वडा नं	नयाँ/मर्मत/पुन निर्माण	श्रोतको नाम	टोलको नाम/घरधुरी	जम्मा घरधुरी	जनसंख्या	लागत ने रु हजारमा
१	घर्तीटोल	ग्रामिटी	५	नयां		घर्तीटोल १०	१०	४७	४६८
२	टांडपानी खा.पा.यो.	ग्रामिटी	३,४,६,८	पुन निर्माण	टांडपानी	साहुथर वडा नं ८, ६, ४,३	९८	४५९	४५८६
३	उपल्लो सातविसे	ग्रामिटी	५,६,८			उपल्लो सातविसे १४	१४	६६	६५५
४	गैरे, असिमुरे, कात्तिके खा.पा.यो.	ग्रामिटी	७			गैरे, असिमुरे, कात्तिके टोल	१६	७५	७४९
५	फांट पाताल	ग्रामिटी	१			खहरे सिम्ले	११	५१	५१५
६	कांडे रुख गैरा	ग्रामिटी	९			उपल्लो नौनाडी	२९	१३६	१३५७
७	जिम्बाल पंधेरो	पि.एस.आई	८,६	मर्मत	जिम्बाल पंधेरो	सिरान थुम्का, साहुथर	२६	१२२	२४३
८	राजकोट पंधेरा	पि.एस.आई	९	मर्मत	राजकोट पंधेरा	रासकोट	२२	१०३	२०६
९	लिसेगैरा खा.पा.	ग्रामिटी	८,९	मर्मत		पूर्णगाउँ, रासकोट	३२	१५०	१४९८
१०	आम्बारी नि.मा.वि खा.पा. यो.	ग्रामिटी	९			तल्लो नौनाडी	३४	१५९	१५९१
११	जनसेवा प्रा.वि खा.पा. यो.	ग्रामिटी	१			पाताल वस्ती	१६	७५	७४९
१२	लक्ष्मी प्रा.वि खा.पा. यो.	ग्रामिटी	८			लक्ष्मी प्रा.वि.	१०	४७	४६८
						जम्मा	३१८	१४८८	१३०८५

प्रति परिवार औसत जनसंख्या ४.६८, प्रति व्यक्ति ग्रामिटी स्कीमको लागत रु १००००, प्रति व्यक्ति सोलार पम्पिङ. स्कीमको लागत रु २०००० र प्रतिव्यक्ति श्रोत संरक्षण को रु २००० का दरले ल.ई तयार गरिएको छ ।

अनुसूची-१४: गाविसको प्राप्त तथ्याङ्क अनुसारका जिआइएस् नक्शाहरु